



# Kraszna

2004. OKTÓBER VIII. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

KULTURÁLIS KIADVÁNY

## Nemzetünk gyásznapja, október 6

**Palágyi Lajos: Aradi vértanúk**

“Szabadságunk letűnt napvilága,  
Te vakító nap a század delén,  
Nem pazaroltad sugarad hiába,  
Bár vak sötétbe halt az égi fény,  
Eszméiden nem győzött az enyészet,  
Örökbe hagytad halhatatlan részed,  
Fényeddel fényt hint késő századokra  
A tizenhárom vértanú alakja.”

“S ők élni fognak, élni mindörökkön,  
Szent lesz, örökké szent a sírgödör,  
Amíg az eszmény ki nem hal e földön,  
Míg magyar szellem még magasba tör,  
Az ígét, melyért éltet áldozának,  
Szívébe írták az egész hazának,  
Utódtól fogja hű utód tanulni:  
Hogyan kell élni s hogy lehet meghalni.”

A vértanúk nyugvóhelyének megjelölésével egyidejűleg merült fel egy méltó emlékszobor megalkotásának igénye is. 12 év kellett azonban ahhoz, hogy közadakozásból összegyűljön a szoborállítás költsége. A pályázatot elnyerő Huszár Adolf váratlan halála folytán az emlékszobor kivitelezését Zala György szobrászművész vállalta magára 1885-ben, amelyet azután 1890. október 6-án, a kivégzés 41. évfordulóján leplezték le az egész országot megmozgató fényes ünnepség közepette, Arad főterén.

### Damjanich János imája

Ima kivégeztetésem előtt, 1849. október 5-ről 6-ra virradóra.

Mindenség ura! Hozzád fohászokodom! Te erősítettél engem a nőmtől való elválás borzasztó óráiban, adj erőt továbbra is, hogy a kemény próbát: a becstelen, gyalázatos halált erősen és férfiasan állhassam ki. Hallgasd meg, ó Legfőbb Jó, vágyteli kérésemet! Te vezetted, Atyám, a csatákban és ütközetekben, Te engedted, hogy azokat kiállhassam, és a Te védelmező karod segített némely kétes küzdelemből sértetlenül kilábalni – dicsértessék a te neved mindörökké!

Oltalmazd meg, Mindenható, az én különben is szerencsétlen hazámat a további veszedelemtől! Hajlítsd az uralkodó szívét kegyességre a hátramaradó bajtársak iránt, és vezérelj akaratát a népek javára! Adj erőt, ó Atyám, az én szegény Emiliámnak, hogy beválthassa nekem adott ígéretét: hogy sorsát hitének erejével fogja elviselni.

Áldd meg Aradot! Áldd meg a szerencsétlenségbe süllyedt Magyarországot! Te ismered, ó Uram, az én szívemet, És egyetlen lépésem sem ismeretlen előtted: azok szerint ítélj fölöttem kegyesen, s engedj a túlvilágon kegyes elfogadást találnom. *Ámen.*

**Árnyéka van a Napnak, ha felhő tornyosul elé  
Minden életnek halál a vége.**



Nemzetünk gyászos emléke Október 6. 1849-ben ezen a napon végeztette ki a bosszú, a hősöktől való félelem az ARADI TIZENHÁROM HŐS VÉRTANÚT.

Másfél évi küzdelem, dicső harcok nyomán elbukott az 1848/49-es magyar szabadságharc. Görgey Artúr hadvezér serege Világosnál letette a fegyvert a túlerőben lévő cári csapatok előtt. 55 nap múlva, Haynau tábornok parancsára, okt. 6-án Aradon kivégeztek 13 hős tábormokot. Ezért nevezte Kossuth Lajos Aradot a”magyar Golgotának”.

„...Mind hősök Ők, mind férfiak, mind hű és hazafi...” Kiss Ernő, Schweidel József, Lázár Vilmos, Desseffy Arisztid, Pöltenberg Ernő, Török Ignác, Lahner György, Knezich Károly, Nagy Sándor József, Leininger-Westerburg Károly, Aulich Lajos, Damjanich János, Vécsi Károly. A legifjabb közülük Leininger-Westerburg Károly 30éves, míg a legidősebb

Aulich Lajos 57 éves.

Gondoljunk-bár egy pillanatra, meghatódott emlékezéssel népiünk említett hőseire, és egyúttal mindazokra a nevesített és névtelen Hősökre, akik a legtöbbet, a legdrágábbat adták: életüket a Hazáért, nemzetünkért.

Erre gondolunk az Aradon emelt, s napjainkban a helyére került Szabadságszobor láttán.

Így emlékeztünk Krasznán Október 6-ra, népiünk hőseire, a református templomban.

*Vér István*

### POELTENBERG ERNŐ levele, feleségének

Arad, 1849. október 5.

...Örökre istenhozzádot kell hát mondanom neked!-megáldva téged mindazért a boldogságért, mellyel gazdagon megajándékoztál, és szívemből köszönve mindazt a szeretetet, melyet tőled kaptam...-Ó, mennyire fáj a szívem, hogy nem láthatlak, nem csókolhatlak többé.

Légy hát erős, jó Paulineom, légy erős irántam érzett szereteted kedvéért, gondold meg, hogy gyerekeid vannak, hogy értük kell élned!

Isten veled hát, imádott angyalom! Gondolatban szorosán magamhoz öllelek mindnyájatokat, téged és a kedves gyerekeket! És maga, jó Paulineom, legyen még boldog! Mert megérdemli. Isten veled!

*Ernő*

## EGÉSZSÉGÜNK

### Asztmás gyermek életmódja



Az asztma tartósan tünetmentessé tehető krónikus betegség. Mivel gyermekkorban is kialakulhat, érdemes beszélnünk arról, hogyan segíthetjük hozzá az asztmás gyerekeket ahhoz, hogy teljes életet éljenek.

Az asztmás roham a betegség legsúlyosabb megjelenési formája, amikor a test olyan részecskével találkozik – rendszerint a belégzés útján –, amelyre túl érzékenyen reagál, és hisztamin nevű anyag szabadul fel, emiatt a hörgők simaizom-fala görcsössé válik, nyálkahártyája megduzzad, és bő váladékot

termel. A következmény, rohamszerű nehéz légzés. A pollen a leggyakoribb allergének közé tartozik, de állati szőrök, a háziporban élő atka, vagy például a hideg is provokálhat rohamot. Sőt, már meglévő allergiánál pszichés tényezők szintén szerepet játszhatnak. Az allergizáló tényezők távol tartása a beteg környezetétől legalább olyan fontos, mint a rendszeres gyógyszerelés és az orvosi kontroll. A következőkben néhány jó tanács az asztmás gyermek védelmében, ráadásul óvják az egészségeseket is:

- 1.- Ne gyűjtsünk rá a lakásban! A gyermekkori asztma passzív dohányzás következménye is lehet, de biztos, hogy súlyosbítja azt.
- 2.- Háziállatoknak a hálószobába tilos a belépés!
- 3.- Az állatok szőrét rendszeresen keféljük át a lakáson kívül!
- 4.- A szőnyegpadló a poratkák kedvelt búvóhelye. Cseréljük át mosható parkettára!
- 5.- Legkevesebb kilencven fokon mossuk az ágyneműt! Ez a hőmérséklet halálos az atkákra.
- 6.- Télen érdemes a szabadban szellőztetni az ágyneműt.
- 7.- A plüssállatokat is mossuk ki időről időre.
- 8.- Az ágymatracot vonjuk be portaszívó huzattal!
- 9.- Napközben takarjuk le az ágyat, vagy rakjuk el az ágyneműt!
- 10.- Növényeket és könyveket se tartsunk a hálószobában!

Nem tilos a testmozgás asztmás gyermekek (és felnőttek) számára. Fontos a fertőzések, meghűlések, grippe elkerülése, illetve megelőzése.

Minden évben, a hideg szezon beállta előtt napirendre kerül a grippe járványra való felkészülés, gondolok itt elsősorban a grippe elleni védőoltásra. A televízió és a rádió, az újságok, a védőoltások fontosságára hívják fel a figyelmet, csak az a gond, hogy az ingyenes védőoltás kicsit sántít. Sok páciens érdeklődik a védőoltás felől, azt írhatom ezzel kapcsolatban, hogy a gyógyszerterek felkészültek a megfelelő oltóanyag árusítására. Ingyenes védőoltásban részesülnek az asztmás gyerekek és felnőttek, más krónikus betegségben szenvedők, egészségügyi dolgozók stb. Az orvosi rendelők kevés oltóanyagot kaptak, 20-25 dózist 2000-en felüli pacientúra esetén.

A grippe és a virózisok tünetei hasonlóak, klinikai megkülönböztetés céljából íme a különbségek:

Tünetek.	Grippe	Virózisok
- kezdet	- hirtelen	- fokozatos
- láz-hidegrázás	- gyakori	- ritka
- köhögés	- gyakori	- kevésbé gyakori
- fejfájás	- gyakori	- ritka
- izomfájdalom	- gyakori és erős	- enyhébb
- fáradékonyság	- gyakori, 2-3 hétig is eltart	- enyhébb

Védőoltások mellett fontos a megelőzés szempontjából az egészséges életmód (mozgás, vitaminokban gazdag étrend, káros szenvedélyek: alkohol, dohányzás mellőzése, stb.), évszaknak megfelelő öltözködés, otthon és iskolákban az osztálytermek rendszeres szellőztetése, tömeges szórakozóhelyek kerülése stb. - amelyekről szinte minden évben írtam a hideg szezon beköszöntése előtt.

*Dr. Topai Zsuzsa*

### Vidékfejlesztési nyertes pályázat



Többször szó esett már a Világbank Vidékfejlesztési Programjáról, melynek meghirdetett pályázatán Kraszna falu is részt vett. Az első pályázati kiíráson a Malom, Vetye és Sár utcák korszerűsítéséhez szükséges pénzt pályáztuk meg,

melyhez 10%-os hozzájárulást kellett biztosítani a falu lakossága. A saját rész igazolásához az aláírások összegyűltek, a pályázatot a Világbank elfogadta, a közelmúltban kormányhatározat is született, ami zöld utat jelent a munkálatok kivitelezéséhez. Elég sokan érdeklődnek a pályázat és az aláírások sorsa iránt, ezért szükségesnek tartom megjegyezni, hogy a külföldi és hazai támogatásból nyert összegek felhasználásakor az eljárás hosszú munkát, aprólékos tervezést, költségvetési leírást igényel. Csak megalapozott és megtervezett munkálatokra adnak támogatást, ezért igényel hosszú várakozási illetve átfutási időt. Jelen esetben a kiadott kormányrendelet alapján készül az építkezési engedélyezés, hogy januárban sor kerülhessen a munkálatok versenytárgyalására és márciusban a munkálatok elkezdésére. A szabályzat szerint a munkálatokat hat hónap alatt el kell végezni, így a jövő ősszel már javított úton rohatjuk az említett utcákat.

Az érdeklődők már a vidékfejlesztési program második kiírásának megbeszélésén vehettek részt. A jelenlegi pályázatot Kraszna, Alsóbán és Percsen községek faluközössége nyújtotta be útjavításra. A 400.000 dolláros pályázatot a Világbank elfogadta, most a kormány jóváhagyása van folyamatban. A pályázat célja a közös úthálózat kiépítése, javítása, melynek vonala: Percsen (a közös személtételep) főút valamint a Máron-Alsóbán összekötő út kiépítése. A 10,05 km hosszú kövezett út munkálataira kedvező kormánydöntés esetén az előző pályázat munkálataival párhuzamosan kerülhetne sor. Reméljük sikerül.

*Oláh Miklós*

### Kraszna jó úton halad



Utat avattak fel a Kraszna községhez tartozó Ráton faluban november első vasárnapján. A három kilométer út építését az elmúlt öt hónapban pályázaton nyert 78 ezer dollár összeggel finanszírozták kormánytámogatással,

mondta el Pop Imre polgármester az avatásra összegyűlt helybelieknek és vendégeknek. A rátoni út különben az 59. objektum a megyében, amelyet az infrastruktúra fejlesztésének programja keretében viteleztek ki. Korábban járhatatlan volt, az óvodába, iskolába, templomba menők esős időben a sártengert taposták. A kövezett út Kraszna közigazgatási területén túl, a Szilágysomlyóhoz tartozó Bükk településig vezet. Az elmúlt időszakban felújították az óvodát, iskolát Rátonban, a továbbiakban a művelődési otthon rendbetétele szerepel terveik között.

*(folytatás a 8. oldalon)*

**I.B osztály****Tanítónő: Gecse Irén**

1. Anderlik Ádám
2. Balla Gabriella
3. Baricsán Tamás
4. Bányik Norbert

**I. C osztály****Tanítónő: Szigyártó Emese**

1. Bogyá Brigitta
2. Boros Amália
3. Boros Andrea
4. Boros Réka
5. Bréda Berta Anita
6. Dimény Emilia
7. Hajas Ágota
8. Haraklányi Sándor
9. Haraklányi Szabolcs Miklós
10. Juhos Lóránd
11. Kocsis Ádám
12. Petkes Benjámin
13. Salánki Dávid
14. Sólyom Sándor Zsolt

**I.D osztály****Tanítónő: Antal Ibolya**

1. Dénes Márk
2. Dénes Roland Sándor
3. Dimény Márk Adolf
4. Dimény Roland Sándor



5. Bódizs Tábita
6. Borbély Barbara
7. Debreczeni Krisztina
8. Dimény Ákos
9. Dimény Szilveszter
10. Galambfalvi Judit
11. Hajas Sándor Dániel
12. Katona Mária
13. Koncz Heléna Timea
14. Kovács Jahanna Salomé
15. Kovács Miklós Sándor
16. Seres Szabina Melinda
17. Sütő Emánuel
18. Tóth Benett
19. Vincze Angéla

15. Sütő Obed Attila
16. Szabó Attila
17. Szabó Éva Tímea
18. Szeredai Szabolcs
19. Tóth Tamás

5. Filep Ádám Cristian
6. Kunstár Berta Bettina
7. Matei Cristian Dániel
8. Mitroi Andrea Jessica
9. Mitroi Ferenc István
10. Molnár Ernő Tibor
11. Nemes Amália
12. Nemes Birtalan Szilvia Beatrix
13. Pap Szilvia
14. Sólyom Irma Kinga
15. Vider Izabella Marika
16. Vincze István Árpád

**Mi is az a „STEP By STEP „?**

Az első Step by Step osztály Romániában 1994 – ben alakult. Az alternatív oktatás azt az elvet követi, hogy minden gyermek külön egyéniség, ezért a tanulási ritmusa és fejlődése is egyéni.

Ezek az osztályok állami támogatással működnek, ahol a szülők is aktívan részt vesznek az osztály rendezésében, anyagi támogatásában.

A Step by Step alternatív oktatással működő osztályokban a követelményrendszerek azonosak a hagyományos iskolák követelményeivel, ugyanazt a tananyagot, ugyanazokból a tankönyvekből tanulják a gyerekek. A kötelező tananyagot, ismereteket a tanulók 4 év alatt sajátítják el, mint a hagyományos osztályokban. Mégis van különbség a hagyományos és a Step by Step oktatás között. Ez a különbség a tanulási-tanítási módszerekben, az iskolában töltött időben, az osztályterem kialakításában áll.

A tanterem berendezése eltér a hagyományostól. A padokat asztalok és székek váltják fel, ami a “tanulási központok” kialakításához szükségesek. A tanulási központok: Írás, Olvasás, Matematika, Tudományok, Művészetek és Alkotás. A napi tevékenységek keretében minden tanuló, minden központ feladatainak elvégzésében részt vállal. A padlót szőnyeg borítja, mert vannak olyan tevékenységek, melyek nem az asztaloknál, hanem a padlón zajlanak. A falakon különböző szemléltető - eszközök vannak: olyanok, amelyek tükrözik a gyermek napi

munkáját, a napi tevékenységeket, a tanulók feladatait, kötelességeit. Ugyancsak a falra függesztik ki a gyerekek születési adatait, a fontosabb eseményeket, az osztály szabályzatát, amelyeket a tanító az osztállyal közösen állít össze.

Az osztály bútorzatához tartozik a “Bemutatók széke”, ahol minden gyermeknek lehetősége van bemutatni érdekességeket, felfedezéseket, munkájának eredményeit a nap különböző szakaszaiban.

A Step by Step sajátos módszereinek segítségével minden gyermeknek lehetősége van megérteni és elvégezni saját munkaritmusában a feladatokat. Ezek a játékos módszerek felkeltik a gyermek érdeklődését, így a tanulás könnyebbé válik.

Minden Step by Step osztállyal két tanító dolgozik és az oktatás minden nap 8-16 óra között folyik. Ezekben az osztályokban az értekelés is eltér a hagyományos értékeléstől. Az alternatív oktatásban nincs jegyrendszer, a tanulókat nem hasonlítják egymáshoz. A szülőknek kötelessége időnként érdeklődni a gyermeke fejlődéséről, arról, hogy az esetleges hiányosságokat hogyan lehet pótolni. Év végén a tanítók jellemzést írnak a gyermekekről, amiből a szülő megtudhatja, hogy gyermeke minden tantárgyból hogyan fejlődött az év folyamán.

**Azt nem szabad elfelejteni, hogy ez az alternatív oktatás nem a szülő munkájának megkönnyítését szolgálja, hanem a könnyebb és hatékonyabb tanulást segíti elő.**

*Egri Edit és Erika tanítónők*

## Szobanövényeink

### Erdei kaktuszok



A trópusi Amerika erdős vidékein őshonosak, ott fán lakó életmódot folytatnak.

Kereskedelmi forgalomban csak néhány faj kapható, legtöbbjüket fel lehet ismerni kúszó növéseiről, lapos levélszerű szártagjaikról.

Az erdei kaktuszok sajnos vonakodva bontanak virágot, és ha évente szeretnénk virágjaikban gyönyörködni, nem árt néhány szabályt betartani. Biztosítsunk számukra hűvös-száraz pihenési időszakot, soha

ne mozdítsuk meg őket, ha megjelennek a bimbók, és nyáron a kertbe kihelyezve eddük a növényeket.

A siker titkai:

**Hőigény:** az ideális hőmérséklet 13-21 C. a pihenési szakaszban tartsuk őket 10-15 C-on.

**Fényigény:** jól megvilágított helyet válasszunk, amelyet árnyékolni kell a legtöbb faj esetében.

**Vízigény:** amikor a pihenési időszaknak vége és megjelennek a bimbók, kezdjük el bővebben öntözni a növényeket miként egy másik szobanövényt, amikor aktívan növekszik és virágot hoz: bőven öntözzük őket, amikor a földjük kezd kiszáradni. Ha a csapvíz túl kemény, öntözzük esővízzel.

**Páratartalom:** gyakran permetezzük a leveleket.

**Átültetés:** nem sokkal az elvirágzás után évente ültessük át őket, kivéve az EPIPHYLLUM; ezt ne ültessük át évente, mert a virágzását kinőtt cserép serkenti.

**Szaporítás:** a legtöbb faj dugványai könnyen meggyökeresednek. Nyáron vágjunk róluk dugványt, egy levélszerű szártagot, vagy szárcsúcsot. Mielőtt a dugványt tőzeg alapú földkeverékbe helyeznénk, hagyjuk néhány napig száradni.

Az erdei kaktuszok családjába tartozik: a karácsonyi kaktusz, a húsvéti kaktusz, korbácskaktusz, epiphyllum, vékonyágú vesszőkaktusz.

*Válogatta Major Erzsébet*

## Tisztelt magyar honfitársaink!

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség az elmúlt tizennégy évben a magyar közösség számos alapvető követelését érvényesítette parlamenti képviselője révén. Együtt lehettünk részesei jogos tulajdonunk, földjeink, erdeink, épületeink visszaszolgáltatásának. Egykori magyar iskoláink egy részét már sikerült visszaszerezni, magyar egyetemet alapítottunk, magyar helységnevtáblákat állítottunk. Vízummentesen utazhatunk Európába, alkalmaztuk a státustörvényt, és ennek alapján oktatói-nevelési támogatást nyújtottunk százezernyi magyar családnak. Módosítottuk az alkotmányt. Ma már szabadon megülhetjük nemzeti ünnepeinket, szabadon használhatjuk nemzeti szimbólumainkat. Az RMDSZ sikere, hogy Erdélyben épül az autópálya. Kezdeményeztük a nyugdíjak emelését, a családtámogatási rendszer bővítését.

Küzdelmünket folytatni fogjuk.

Különböző autonómiaformákat akarunk kiépíteni.

Ezért párbeszédet hirdettünk meg, és egységre szólítottunk minden magyart. Közösségünk autonómiája azonban csak úgy képzelhető el, ha jóléttel, biztonsággal párosul. Elsősorban az emberek életkörülményeit kell a tisztességes megélhetés szintjére emelni. Fontos, hogy a közeljövőben minden magyar család, egész közösségünk gazdaságilag is megerősödjék.

Erre most valós lehetőségünk van!

Magyarország Európai Unió csatlakozása páratlan előnyt jelent nekünk: Erdély lesz Románia csatlakozásának hajtómotorja. Parlamenti jelenlétünket felhasználhatjuk arra, hogy felzárkóztassuk ezt a régiót mind gazdaságilag, mind kulturálisan. Ha a következő négy évben befolyással lehetünk a döntéshozatalra, akkor az erdélyi magyarság nyertese lesz a csatlakozásnak. Ha megengedjük, hogy nélkülünk döntsenek rólunk, biztosan vesztesek leszünk.

Ma ez a romániai magyar politika tétje, ezért kell ott lenniük a parlamentben.

Az erdélyi magyarság legfontosabb célkitűzései alkotják a mi programunkat. Jelöltjeink ezt vállalják!

**2004. november 28-án szavazzon az RMDSZ jelöltjeire!**



## Az RMDSZ Szilágy megyei jelöltjei



Együtt a Szilágyságért  
és az autonómiáért!

**Képviselőjelöltek**

- Seres Dénes
- Oláh Miklós
- Széman Péter László
- Bodea Katalin
- Fodor István
- Dari Tamás

**Szenátorjelöltek**

- Fekete Szabó András
- Seress Klára Katalin
- Veres Ernő
- Bíró-Pacsa Ildikó

November 28-án szavazzon az RMDSZ jelöltjeire!

## Autonómiát önazonosságunk megőrzéséért

Van lehetőség a kulturális autonómia teljes jogi keretének a kialakítására, ami azt jelentené, hogy a kisebbségi közösségek és a kisebbségi szervezetek jogállását szabályozó törvényel létrehozunk többek közt az oktatási és művelődési intézmények működését felügyelő kisebbségi önkormányzatokat.

A közigazgatási-területi autonómia megvalósulásához is jóval közelebb kerülhetünk a következő években, elsősorban azért, hogy folytatjuk az általános decentralizálást az oktatás, a kultúra, az egészségügy, a szociális problémák, a gazdaságfejlesztés és rendfentartás területén. **Markó Béla**



## HITÜNK

### Emlékezés az első reformációra



Majdnem 500 éve annak, hogy Luther kiszegte tiltakozó tételeit a Wittembergi vártemplom főkapujára. Nem tudott tovább hallgatni, mert összedőlten benne egy egész mesterségesen táplált világkép. Szeretett egyháza csak árnyékképe volt a valódinak. A hagyományörzés, különféle érdekek kiszolgálása...mind jellemzői voltak a korabeli egyháznak, de nem annak, amelyikért Krisztus kereszthalált halt. A Római levélben megtalálta azt az ígét, amelyik később élete mottójává lett.

„Az igazi ember hitből él. A hit "Isten ajándéka", tehát az élő Isten az, aki megajándékozhatja az embert olyan hittel, amelyik elfogadhatja a Krisztusban történő megigazulást. Isten megoldása a bűnkrizisre nem más, mint saját fiának elégtétele, áldozatos halála a kereszten. Luther szerint az egyház akkor él egészséges viszonyban Krisztusával, ha az egyházat alkotó sejtek (családok, egyének) megbékéltek Krisztusban Teremtőjükkel és minden életmegnyilvánulásukkal az ő dicsőségét munkálják. Kikerülhetetlen így feltennem magam számára először a nagy kérdést: milyen a mindennapi viszonyom az élet Urával? Ha aggódom, és te is velem együtt, Krisztus egyházáért, tartsunk őszinte önvizsgálatot, merjünk szembenézni hibáinkkal és mulasztásainkkal. Segítsük ebben egymást, „mert nem olyan Főpapunk van, Aki ne indulna meg gyarolóságainkon...”.

Isten áldása kísérje egyéni, családi és közösségi életünket.

*Bogya Tibor vallástanár*

### Gyermekeink



Torma Árpád - Levente

### Vörös az ég alja

Az udvaron járszva láttam, hogy elérkezett a napnyugta. A nap kalapja poros volt, a karimája pedig kajla. Másnap a rétre mentem virágot szedni. Amikor a dombtetőre felértem, a nyírfa alatt pihentem meg. Közben a fülledt meleg levegőtől elaludtam. Álomban egy tündér szállt le hozzám és a bánatos erdőről mesélt nekem. Elmesélte, hogy milyen szomorú és hallgató az erdő. A tündér búcsúzásánál arra ébredtem, hogy esik az eső. Felkeltem, és akkor láttam, hogy a nyírfa potyogtatja könnyeit, mert egy kis virgonc szellő le akarja a leveleit röptíteni a földre. Elzavartam a szellőt, s a nyírfa hálásan megköszönte. Ekkor meg akartam bizonyosodni arról, amit a tündér mondott nekem. Nem kellett sokat járnom, mert öt méternyire volt tőlem az erdő. Amikor odaértem, éppen nyújtózkodott, mert elaludt a sok szomorkodásban. Köszöntem neki és ő visszaköszönt nekem. Azután elbeszélte szomorú sorsát. Ekkor láttam, hogy igazat mondott a tündér. Másnap felfutottam a dombtetőre, s megvigasztaltam a nyírfát meg az erdőt, hogy a tél után újból eljön a viruló tavasz, s visszakapja üdezőld pompáját.

*Salánki Debóra V.C osztály*

### Egyik szemünk sír...

#### 2004 szeptemberében utolsó útjára kísértük:

Boros(Nyeste) Esztert, mh.szept.5.-én, élt 82 évet, hsz.481  
Somogyi (Seres) Zsuzsannát, mh.szept.10-én, élt 95 évet, hsz 1026  
Bica Gligort, mh.szept.12-én, élt 87évet, hsz.1519  
Pap Dénest, mh.szept. 12-én élt 59 évet, hsz.341  
Cseke Miklóst, mh.szept.20-án élt 72 évet, hsz.580  
Seres Andrást, mh.szept.24.én élt 78 évet, hsz.1055

#### Pihenése legyen csendes!

**Ezúton nyilváníjuk őszinte részvétünket a gyászoló családoknak.**

#### ...a másik nevet

#### 2004 szeptemberében születtek:

Kocsis László- Csaba és Melinda lánya, Hannah-Bella, szept.1-én  
Varga Attila és Gyöngyi lánya, Denisa-Carolina, szept.2-án  
Domokos János és Magdolna lánya, Krisztina, szept. 4-én  
Nagy Csaba és Mária lánya, Debora- Melánia, szept. 8-án  
Szigyártó Miklós és Anikó fia, Márk, szept. 8-án  
Sólyom László és Irma fia, László, szept.10-én  
Darabont Levente és Lidia fia, Levente, szept.13-án  
Luka Ferenc és Eszter lánya, Kamilla, szept.14-én  
Csengettyüs Tibor és Ilona lánya, Alexandra-Antónia, szept.20-án  
Szűcs Miklós és Piroska lánya, Nikoletta - Kinga, szept.23-án  
Varga Ernő és Ildikó lánya, Deborah - Aksa, szept.28-án  
Nyeste Miklós és Timea fia, Valér, szept.30-án

**Boldog, hosszú életet kívánunk az újszülötteknek, szüleiknek pedig erőt, egészséget a nevelésükhöz.**

#### 2004 szeptemberében kötöttek házasságot:

Benedek István és Tóth Magdolna, szept. 10-én  
Herbáth Róbert- Dániel és Kulcsár Erzsébet, szept.10-én  
Bréda Elek és Fábán Mária, szept. 18-án  
Bódisz Ferenc és Kovács Nóra, szept. 25-én  
Bonpe Adrian- Ioan és Baciú Adriana- Maria, szept. 25-én

**Kívánunk sok boldogságot a fiatal házasoknak!**

*rovatvezető: Seres Klára*

### Megemlékezés

Fájó szívvel emlékezem a hat héttel ezelőtti napra, amikor drága férjem, CSEKE MIKLÓS elhagyta otthonát, és soha többé nem tért vissza. "Sok éven át örömet adott, de nagyobb bánat amit magad után hagyta. Egy váratlan percben életed véget ért, mint vihar a rózsát, a HALÁL tépte szét. Hulló könnyeim, soha el nem fogynak, Adjon a jó Isten örök nyugalommal."

Bánatos felesége, Éva."

### Utóneveink

Erőt, egészséget kívánunk mindazoknak, akik ebben a hónapban ünneplik névnapjukat! Íme néhány név jelentése, eredete:

Renáta – latin-olasz eredetű, jelentése: újjászületett (6-án);  
Rudolf – germán-német eredetű, jelentése: dicső farkas (7-én);  
Dénes – görög eredetű, jelentése: a bor és a szőlő istenéhez ajánlott (9-én);  
Gedeon – héber eredetű, jelentése: harcos (10-én);  
Brigitta – óír eredetű, jelentése: erős, erényes (11-én);  
Lukács - latin eredetű, jelentése:lucaniaiai férfi (18-án);  
Iren – görög eredetű, jelentése: béke (20-án);  
Gyöngyvér – magyar eredetű, jelentése:gyöngytestvér (23-án);  
Szabina – latin eredetű, jelentése: a szabinok népéhez tartozó (27-én);  
Szilárd – magyar eredetű – a constantinus fordítása –, jelentése: állhatatos, szilárd (29-én);

*Kocsis Éva*

## Kinek szól a fülemüle?



Gondolom kevesen vannak, akiknek a fenti kérdés ne Arany János közismert versét juttatná eszébe. Az egymás iránti odafigyelés, a kölcsönös tisztelet, a magántulajdon tiszteletének gyakori hiánya és az emberi makacsság sokszor teremt „fülemüle eseteket”, amiből nem ritkán vita, harag és pereskedés is származik. Az utóbbiból mindig az „igazságosztók” kerülnek ki nyertesek, mert a fülemüle balról is és jobbról is az ő zsebükbe fityüli a pénzt. Mindez elkerülhető, ha betartunk néhány alapszabályt, előírást. Az őszi faültetéskor reméljük hasznát vesszük, akik a jövőre gondolva fát ültetnek, és szeretnék elkerülni a későbbi kellemetlenségeket (szerk.).

Szigorú jogi szabályok vannak érvényben, annak meghatározására, hogy az egyes gyümölcsfákat, gyümölcsöcskőket a telekhatártól milyen távolságra szabad ültetni.

A fák telekhatártól való távolságának megítélése aszerint változik, hogy belterületi telekről, zártkerti gyümölcsösökről vagy kültelekről van szó.

**Belterület:** -A község vagy város államigazgatási határozattal kijelölt határára belül beépített terület: magában foglalja a lakóházakat, illetve a szervesen hozzájuk tartozó kommunális épületeket, létesítményeket, utakat és lakóházakhoz csatlakozó kerteket, valamint beépítésekre szánt területeket. Magánépítkezéseket az építési hatóság engedélye szerint lehetséges kezdeni.

**Zártkert:** - A külterület speciális, körülhatárolt része, amelyet személyi földtulajdon megvalósítására hoztak létre- nagyüzemi gazdálkodásra alkalmatlan terület.

Egyéni kezelésben lévő kisparcellákat foglal magába. Magánszemély zártkertben lakóházat nem építhet.

**Külterület:** -A belterület és a zártkerteken kívüli, nagyüzemi mezőgazdasági termelés célját szolgáló terület. Külterületen magánszemély nem építhet.

Az ingatlan tulajdonosa köteles magtartani az ingatlan határáról számított következő telepítési távolságot:

- a). Belterületen és zártkertben
  - Szőlő és 3 m-nél magasabbra nem növe sővény esetén 0,5 m
  - 3 m-nél magasabbra nem növe gyümölcs és egyéb fa esetén 1 m
  - 3 m-nél magasabbra növe gyümölcs és egyéb fa, sővény esetén 2,0 m
- b). Külterületen-zártkerten kívül:
  - szőlő, köszméte, ribizske, málna esetében 0,8 m
  - minden egyéb gyümölcsbokor (mogyoró, stb.) esetében 2 m
  - körtefa, őszibarack esetében 2,5 m
  - törpealanyú alma-, meggy-, szilva-, madulafa esetén 3,5 m
  - vadalanysra oltott alma-, körte-, és kajsziifa esetén 4 m
  - cseresznyeafa esetén 5,0 m
  - diófa, gesztenye- és minden fel nem sorolt gyümölcsfa esetén 8,0 m
  - minden féle fa esetén 8,0 m

*közreadja Sólyom Gergely*

(folytatás a következő számban)

V N E T C O M  
WIRELESS ALAPÚ  
INTERNET SERVICE PROVIDER



SZÉLESSÁVÚ INTERNET KRASZNÁN IS

!!! TELEFONKÖLTSÉG NÉLKÜL !!!

WWW.VNETCOM.RO



## Kérékmég

” Jó gazdasszony a ház koronája”  
( közmondás)  
**CSICSÓ**

**Hozzávalók:** 4 kg zöldparadicsom, 2 kg zöldpaprika, 2 kg pirospaprika (gogos), 1 kg murek, 1 kg hagyma, 2 borospohár ecet, 1 borospohár cukor, só, bors, babérlevél, befőzőpor.

**Elkészítés:** A zöldparadicsomot apró kockára vágjuk, gyengén lesózzuk és állni hagyjuk másnapig. Másnap a paradicsomot kicsavarjuk, a levét elöntjük. A kicsavart paradicsomhoz hozzáadjuk az előzőleg húsdarálon ledarált többi zöldséget, majd az ecetet, sót, fűszert ízlés szerint. Felforraljuk és fővéstől számítva 30 percig főzzük. Belekeverjük a befőzőport, üvegekbe rakjuk és szárazdunsztba tesszük.

**Fogyasztáskor** egy üveg csicsóhoz adunk 2 darab főtt krumplit és 2 keményre főtt tojást. Ezeket villával összekeverjük, 1 tojásból készített majonézt keverünk hozzá.

## KOCSONYÁZOTT ZÖLDSÉG

**Hozzávalók:** 60 dkg egyes levesben főtt zöldség, 2-3 db ecetes uborka, 2 tojás, 5 dl húsleves, 2 evőkanál zselatin.

**Elkészítés:** a tojásokat keményre főzzük, meghámozzuk, és cikkekre vágjuk. A levesben főtt zöldséget gyufaszálnyi csíkokra vágjuk az ecetes uborkával együtt, majd özgerinc formába a tojásikkal együtt ízlésesen elrendezzük.

A zselatinport a húslevesben simára keverjük, majd meglangyosítva föloldjuk és a zöldségekre öntjük. Hűtőben legalább egy napig dermedtjük, majd a formából kiborítva, főszeletelve tálaljuk.

## SAJTOS KRUMPLIGOLYÓK

**Hozzávalók:** 25 dkg héjában főtt krumpli, só, 15 dkg reszelt trappista sajt, liszt, 1 tojás, szerecsendió, a sütéshez olaj.

**Elkészítés:** a héjában főtt ,meghámozott krumplit nagy lyukú reszelőn lereszeljük, ízesítjük sóval és szerecsendióval, majd összedolgozzuk a reszelt sajttal, a tojással és annyi liszttel, hogy kemény tésztát kapjunk. Diónagyságú golyókat formálunk a tésztából, és bő, forró olajban kisütjük. Szitakanállal kivesszük, lecsöpögtetjük és szalvétán leszárítjuk. A golyócskák közepébe fopálcikát vagy kis zászlócskát szúrunk, és melegen tálaljuk.

*Jó étvágyat kíván Egri Edit*

## Tudod-e, hogy.... ?

### Helikon



A helikon arról nevezetes, hogy a görög mitológiában és a valóságban is megtalálható. Görögországban a Kopaisz-tó és a Korinthoszi öböl között fekszik ez a hegy, legmagasabb pontja az 1748 méteres Paliouvína. A görög mitológia szerint ez a múzsák lakhelye. A 9 Múza a kultúra különböző területeire felügyelt. Klió a történetírás, Melpomené a tragédia, Euterpe a zene, Kalliope az eposz, Uránia a tudomány istene volt. A helikonon 2 forrás is volt: az Aganippé és a Hippokréne. Az utóbbi a görög mitológia szerint az Unikornis patája nyomán keletkezett. Ha a múzsák táncba kezdtek a Helikon hegyen, a természet megtelt énekszóval, harmonia, ritmus és összhang jellemezte a világot. Az istennel együtt a hattyúk is táncolni kezdtek-legalábbis a mitológia szerint.

*Gecse Zoltán*

## Kraszna jó úton halad

(folytatás a 2. oldalról)



Seres Dénes, az RMDSZ parlamenti képviselőjelöltje szolt az avató ünnepségre összesereglett helybelieknek, elmondta: az út az elszigetelt települést bekapcsolja a forgalomba, egyenesen a falu határában áthaladó autópálya felé vezet, amely úgszintén a következő időszakban épül meg.

Fekete Szabó András Levente – a múlt mandátum idején megyei tanács alelnök – gratulált az útépitőknek. Az RMDSZ szenátorjelöltjeként úgy értékelte: az együtt gondolkodás és cselekvés hoz eredményt. Az utat jelképesen is a közösségeket összekapcsolónak nevezte, a valóságban is településeket köt össze. szerinte Kraszna jó úton halad, hiszen több nyertes pályázatot mutathat fel, amelyek a közösség gyarapodását eredményezik. Ezen a héten Krasznahosszúaszón adják használatba ugyanis a szintén pályázaton nyert összeggel felújított művelődési otthont.

Mindkét jelölt arra kérte a rátoniakat, hogy november 28-án gyakorolják szavazati jogukat, voksukkal szavazzanak a folytatás lehetőségére.

**Fejér László**

### Számítógép rászoruló diákoknak

A kormány folyó év májusi döntése értelmében iskolás vagy egyetemista gyermekeinknek 200 • pénztámogatás jár azoknak a családoknak, akik számítógépet szeretnének vásárolni és az egy főre eső családi jövedelem (bruttó) nem éri el a másfél millió lejt. A támogatás csak új számítógépre vonatkozik és független a gép árától. A többször napirendre került lehetőséggel végül 66 tanuló (család) élt, de csupán 7-en örülhetnek a beváltható ígéretnek. A többi kérés sorsa egyelőre kérdéses, remélhetőleg a választások előtt vagy utána elvállik, hogy jut is rá keret vagy csak jár (a kormány szája).

Eladó PENTIUM II számítógép tartozékokkal. Érdeklődni lehet a 636690-es telefonszámon, illetve az 1361-es házsám alatt.

#### dimiki Computers

SC COMPACT INVEST SRL

Helyszín: Krasznai Kultúrothton

Számítógép szaküzlet és Internet Klub egyhelyen.

Vásároljon használt vagy új számítógépet, hozzátartozó alkatrészt, kiegészítőt.

!!! Részletvásárlási lehetőség !!!

- minden ami számítástechnika -

ÚJ!!! Kábeles INTERNET szolgáltatás !!!ÚJ

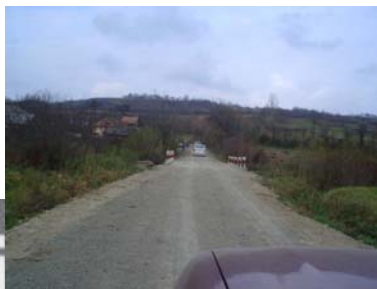
- éjjel nappal internetkapcsolat az ön otthonában -

... telefóntól független...

Info: Dimény Miklós, Kraszna 1080, tel.0744256289, vagy az üzletben

## Avatások

Úgy tűnik, az év végi hajrában több terv



### Krasznai küldöttség Németországban

A krasznai öregotthon építésében oroszánrészt vállalt a németországi Bad Schwalbach evangélikus közössége (Evangélikus Dekanatus). Bár az új épület kivitelezése lassan és nehézkesen valósult meg, ez nem a német közösség hibája, hanem a hazai ígéretős politikáé. Az épület végre tető alá került, a kezdeményező közösség pedig baráti látogatásra hívta meg az ügy helyi felkarolóit. A meghívásnak eleget téve az október 8-11. közötti látogatáson a kapcsolattartó fordítóval, Bernáth Józseffel és a két sofőrrel 16-an vettek részt. A küldöttség tagjai között volt Marc Tiberiu, a megyei tanács elnöke, Pop Imre pogramester, But Florica, az intézmény igazgatója, Kádár György református, Chis Nicolae ortodox, Ardelean Vasile Mircea görög katolikus és Petrisor Constantin római katolikus lelkész valamint Tripon Vasile építész.

**Seress Klára Katalin**

**Veres Ernő**

**Bíró-Pacsa Ildikó**

**RMDSZ jelöltjeire!**

**Kiadja a CsereyFarkas Társaság, Crasna nr. 13.**

Főszerkesztő: **Oláh Miklós**. A lapszámot összeállította: Oláh Miklós és Vékás Albert

Számítógépes szerkesztés: **Kovács Márta Ildikó** Számítógépes tördelés: Vékás Albert

Szerkesztőség: KRASZNA loc. CRASNA nr. 552 jud. SÁLAJ cod. 457085. E-mail: [kraszna@kraszna.ro](mailto:kraszna@kraszna.ro)

Internet: [www.kraszna.ro](http://www.kraszna.ro)

szerkesztőségi telefonszám: (004)-0741-657161

ISSN 1584-2940

Nyomtatás: S.C. Color Print S.R.L. 4700 ZALÁU str. 22 Decembrie nr. 66. tel/fax: 0260-661752.

A névvel vagy névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek, azokban nem tartózkodunk a szerkesztőség véleményét is.

fejlesztésére meghirdetett pályázaton Ráton a Bükkre vezető út javítására, Hosszúaszó a kultúrothtonra, Máron pedig vízhozóra pályázott és nyert. A hosszú, kitartó szervezés és munka eredményeként november 7-én sor került a Ráton-Bükk út átadására,